

BALKAN ÜLKELERİNİN BAYRAKLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME*

AN ASSESSMENT OVER THE FLAGS OF BALKAN NATIONS

***ОЦЕНКА ОТНОСИТЕЛЬНО ФЛАГОВ ПРИНАДЛЕЖАЩИХ СТРАНАМ
БАЛКАНОВ***

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin SARAÇOĞLU - Yrd. Doç. Dr. Günay KAYA*****

ÖZET

Bayraklar, ülkelerin bağımsızlık sembolleri olup, o ülkeler için çok büyük anlamlar ifade eden tasarımlardır. Olimpiyatlardan uluslararası toplantılara, milli bayramlardan çeşitli törenlere kadar çok geniş bir kullanım yelpazesi vardır. Uğruna can verilecek kutsal değerlerden birisidir bayrak. Şekilleri ve renkleri çeşitlilik göstermesine rağmen hepsinin ortak noktası o ülke için önemli olması ve özgürlüğü temsil etmesidir.

Tarih boyunca yaşanan savaşlar birçok ülkenin kurulmasına veya yıkılmasına neden olmuştur. 20. yüzyıl insanlık tarihinde en fazla savaşların yaşandığı ve milyonlarca insanın hayatını kaybettiği bir asırdır. Hele Balkanlar, bu konuda talihsiz yerlerden birisidir. Balkan savaşları, I. ve II. Dünya savaşları ve Yugoslavya'nın parçalanmasıyla, bu coğrafyada yeni devletler kurulmuştur.

Bu makalede 11 Balkan ülkesinin (Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Arnavutluk, Makedonya, Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan, Bosna Hersek, Karadağ, Kosova) bayrakları incelenecek, ortak ve farklı noktaları belirlenip, renklerin ne anlama geldiği açıklanacaktır. Bildirinin sonunda genel değerlendirmeler yapılarak bu renklerin seçilme nedenleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bayrak, Balkan ülkeleri, beşeri coğrafya, Yugoslavya

ABSTRACT

Flags are, besides being the independence symbols of the countries, designs that mean much for those countries. It has wide range of usage from Olympic games to international meetings, from national holidays to various ceremonies. Flag is a holy value for whose sake lives can be sacrificed. Although their shapes and colors vary, the common point of all of them is to be very important for the concerned country and to represent the liberty.

* Bu makale “Samsun Mübadele ve Balkan Türk Kültürü Araştırmaları Derneği” tarafından 22-23 Kasım 2008 tarihleri arasında Samsun’da düzenlenen “2. Balkan Türk Kültürü Araştırmaları Kongresi”nde sunulan bildirinin gözden geçirilmiş şeklidir.

** Giresun Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü – Giresun/TÜRKİYE

*** Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü – Erzurum/TÜRKİYE

The wars occurred throughout history have caused the foundation and the collapse of many countries. 20th century was the century which saw the most wars and in which millions of humans lost their lives. Especially Balkans was one of the unfortunate places in this subject. With Balkan Wars, 1st and 2nd World War and with the collapse of Yugoslavia, new countries have been founded in this region.

In this article, the flags of 11 Balkan countries (Bulgaria, Rumania, Greece, Albania, Macedonia, Slovenia, Croatia, Serbia, Bosnia Herzegovina, Monte Negro, Kosovo) will be examined, their common and different points will be determined, and the meaning of their colors will be explained. At the end of the article, a general assessment is done and focused on the reasons for choosing these colors.

Key Words: Flag, Balkan nations, human geograph, Yugoslavia

РЕЗЮМЕ

Флаги, это один из символов независимости стран и представление которое имеет для этой страны очень важную роль. От олимпиады до международных заседаний, от народных праздников до разных церемоний он используется очень широко масштабно. Флаг это одна из ценностей за которую можно пожертвовать жизнью. Форма и цвета хотя и представляют разнообразие у них есть общая точка это быть значимой и представлять собой свободу для той страны которой принадлежат.

Прожитые в течении времени войны послужили причиной строения или разрушения многих стран. В истории человечества самое большое количество войн было прожито в XX веке и именно этот век унес жизни миллионов людей. Балканы же одно из таких несчастливых мест. Балканские войны, первая и вторая мировая война и распад Югославии, в этой географии построение новых государств.

В этой статье будут исследованы флаги 11 стран Балканов (Болгарии, Румынии, Греции, Албании, Македонии, Словении, Хорватии, Боснии и Герцеговины, Черногории, Косово), определены их общие и отличающиеся точки, также разъяснено какое значение имеют их цвета. В конце статьи будут подведены итоги и остановлено на причине выборов цветов.

Ключевые Слова: Флаг, Балканские Страны, Человеческая География, Югославия

Giriş

Balkanlar, Avrupa'nın güneydoğu ucunda yer alan yarımada üzerindeki ülkeleri kapsar. Bu yarımada irili ufaklı 11 devlet bulunmaktadır. Bu devletlerden Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Arnavutluk eskiden beri bağımsız ülkelerdir. Bağımsızlıklarını Osmanlı İmparatorluğu döneminde kazanmışlardır. Geriye kalan diğer ülkeler ise Yugoslavya'nın parçalanmasıyla son 20 yıl içinde bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Bu ülkeler; Makedonya, Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan, Bosna Hersek, Karadağ ve Kosova'dır. Bu ülkelerin bağımsızlığını kazanması her zaman kolay olmamıştır. Özellikle Yugoslavya'nın parçalanması sonucu etnik ve dini unsurlar ön plana çıkmış, Hıristiyan ülkeler çok rahat bir şekilde bağımsızlıklarını ilan ederken (Slovenya, Hırvatistan, Karadağ gibi), Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkelerde çok sancılı bir süreç yaşanmış, yapılan savaşlarda binlerce insan hayatı kaybetmiştir (Bosna Hersek ve Kosova'da olduğu gibi). Bu ülkelerde hâlâ toplu mezarlara rastlanmaktadır.

Bizim amacımız tarihi olayları sorgulamak değil, yaşanan bu olayların ülke bayraklarının renk ve şekilleri üzerinde neden olduğu değişimleri tespit etmeye çalışmaktır. Çünkü yaşanan her olay az veya çok ülke bayraklarında da yerini almaktadır.

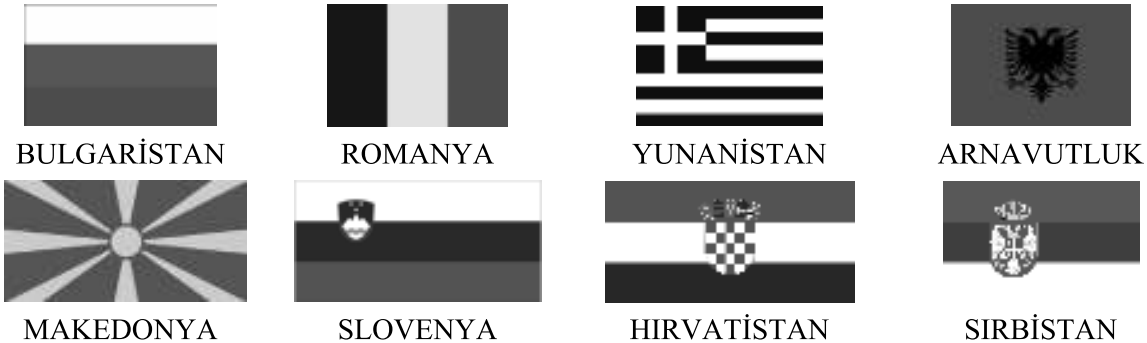
Ülke bayrakları incelenirken iki ana başlık altında ele alınacaktır. Birincisi Balkanlar'da eskiden beri bağımsız olan devletlerinin bayrakları, ikincisi ise Balkanlar'da Yugoslavya'nın parçalanmasıyla oluşan devletlerinin bayrakları. Bu çalışmada sadece bayraklar değil, aynı zamanda ülkelerin armaları hakkında da bilgi verilecektir. Çalışmamızda ülkelerin daha önceki yıllarda kullandığı bayraklara da, bulabildiğimiz kadarıyla yer verdik. Bu çalışma hazırlanırken elimizdeki basılı kaynakların yetersiz veya eski olması, bizi daha çok internet kaynaklarına yöneltmiştir.

Şekil.1 Balkan Yarımadasının Haritası ve Balkan Ülkeleri

Kaynak: <http://img490.imageshack.us/img490/3299/balkania2006testuf7.png>

Şekil.2 Balkan Ülkelerinin Bayrakları

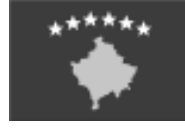

BOSNA HERSEK

KARADAĞ

KOSOVA

(YUGOSLAVYA)

A) BALKANLAR'DA ESKİDEN BERİ BAĞIMSIZ OLAN DEVLETLERİNİN BAYRAKLARI

Bu başlık altında Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Arnavutluk bayrakları incelenecektir.

Bulgaristan

Bulgaristan bayrağı, üstte beyaz, ortada yeşil ve altta da kırmızı olmak üzere üç yatay şeritten oluşmaktadır. Beyaz renk barışı, yeşil renk doğayı ve kırmızı renk ise bağımsızlık sırasında dökülen askerlerin kanlarını ifade etmektedir.

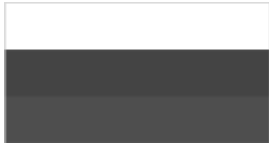
Bulgaristan bayrağının ilk halinde 19. yüzyıldaki Panslavizm etkisiyle Panslavizm'i temsil eden renkler kullanılmıştı. Ortadaki yeşil rengin yerinde tıpkı Rusya bayrağında olduğu gibi mavi renk kullanılmıştı. 1878 yılında Osmanlı Devleti'nden özerkliğini kazandıktan sonra, ülkenin bir tarım ülkesi olması nedeniyle ortadaki şerit maviden yeşile çevrilmiştir.

1989 yılında ise eskiden bayrağın üst köşesinde bulunan arma kaldırılmıştır. Bu armada iki tarafında başaklar bulunan şahlanmış bir aslan, üstte beş köşeli bir yıldız ve alta ise ilk Bulgar Prensiği'nin ilan edildiği tarih olan 681 ile komünist partinin iktidara geldiği 1944 rakamları bulunmaktaydı.

Günümüzdeki Bulgaristan arması 1997'de kabul edilmiştir. Bu armada kenarlardaki iki aslan, üzerinde yine bir aslan resmi olan kalkanı taşımaktadır. Üstte kraliyet tacı bulunmaktadır. Amblemin altında Bulgarca "Birlikten Kuvvet Doğar" yazmaktadır.

(http://tr.wikipedia.org/wiki/Bulgaristan_Bayra%C4%9F%C4%B1)

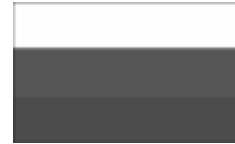
Şekil.3 Bulgaristan Bayrakları

19. YÜZYIL

1878-1889

GÜNÜMÜZ

Şekil.4 Bulgaristan Armaları

Tarihteki İlk Bulgaristan
Arması 1741

Bulgaristan Halk
Cumhuriyeti Arması
1967

Günümüzde Kullanılan
Arma
1997

Renk olarak Bulgaristan bayrağına en çok benzeyen ülke bayrakları; İtalya, Macaristan ve İran bayraklarıdır.

Şekil.5 Renk Olarak Bulgaristan Bayrağına Benzeyen Bayraklar

İTALYA

MACARİSTAN

İRAN

Romanya

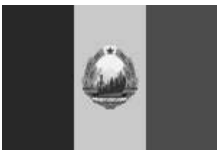
Romanya bayrağı, solda mavi, ortada sarı ve sağda kırmızı olmak üzere üç dikey şeritten meydana gelmiştir.

Günümüzdeki Romanya bayrağı 1989 yılında eski diktatör Nikolay Çavuşesku'nun devrilmesinden sonra kullanılmaya başlanmıştır. Bu bayrakta, eski bayrakta olduğu gibi komünist rejime ait semboller bulunmamaktadır. (http://www.bbc.co.uk/turkish/news/story/2004/04/040415_romaniaflag.shtml)

Üç renkli bu bayrak tam manasıyla aynı olmasa da Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmaktadır. Bu bayrak 1834 yılında dönemin Osmanlı padişahı tarafından eyalet bayrağı olarak kabul edilmiştir. 1848 yılındaki ayaklanmadan sonra 1859 yılında resmi olarak Romanya bayrağı olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1989 yılına kadar, ortasındaki arma ile birlikte kullanılırken, komünizm yönetiminin yıkılması ile birlikte ortadaki arma da kaldırılmıştır.

Romanya arması 1992 yılında şimdiki halini almıştır. Gagasında bir haç, pençelerinde bir kılıç ve bir hükümdar asası taşıyan bir kartal resmidir. Kartalın içinde de 5 tarihi ilin armalarının bulunduğu bir kalkan vardır. Bu iller Wallacia (Eflak), Moldavya, Transilvanya, Banat ve Dobrogea'dır.

Şekil.6 Romanya Bayrakları ve Arması

1989

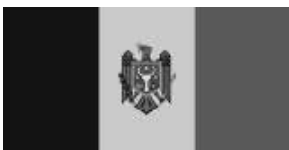
GÜNÜMÜZ

ARMA

Renk olarak Romanya bayrağına en çok benzeyen ülke bayrakları; Moldova, Andorra ve Çad bayraklarıdır. Bazı uzmanlar Çad bayrağındaki mavi rengin daha koyu olduğunu söylemektedirler. Her iki bayrakta da arma olmaması benzerliği arttırmaktadır.

Şekil.7 Renk Olarak Romanya Bayrağına Benzeyen Bayraklar

MOLDOVA

ANDORRA

ÇAD

Yunanistan

Yunanistan bayrağı, mavi ve beyaz renklerden oluşmaktadır. Yatay yönlü 5 şeritten meydana gelmiştir. Sol üst köşede yine mavi zemin üzerinde beyaz bir haç bulunmaktadır.

Bu bayrak 1821 yılında şekillenmeye başlamıştır. Mavi renk Ege denizini ve gök yüzünü, beyaz ise deniz dalgalarını temsil etmektedir. Böylece rüzgarlı bir havada bayrağın dalgalanmasının Ege denizinin dalgalanmasına benzediği söylenmektedir. Yatay 9 çizgi, Osmanlı İmparatorluğu zamanında Osmanlı'dan istedikleri 9 isteği ifade etmektedir. Eğer bu istekler olmazsa “Ya özgürlük, ya ölüm” parolasını benimsemişlerdir. Başka bir açıklamaya göre de “özgürlük” kelimesi Yunanca'da 9 harften veya heceden oluştuğu için bayrakta 9 yatay şerit kullanılmıştır. Sol üst köşedeki haç işareti ise Ortodoks kilisesini temsil etmektedir. Başka bir rivayete göre ise güzellik tanrıçası Afrodit mavi dalgalar arasından çıkıp geldiği için yunan bayrağında mavi renk kullanılmıştır. Bu nedenle bağımsızlık savaşında mavi ve beyaz kıyafetler giyer, mavi bayraklar taşırlarmış. (<http://alexandros.com/grflag.html>)

Yunanistan'ın armasına baktığımızda, kenarında zeytin dallarından oluşan bir çelenk ve içinde Ortodoks kilisesini temsil eden bir haç bulunmaktadır.

Şekil.8 Yunanistan Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Yunanistan bayrağına renk ve biçim olarak çok fazla benzemese de Uruguay ve Finlandiya bayraklarının gösterebiliriz.

Şekil.9 Renk ve Biçim Olarak Yunanistan Bayrağına Benzeyen Bayraklar

URUGUAY

FİNLANDİYA

Arnavutluk

Arnavutluk bayrağı, kırmızı bir zemin üzerinde, ortada çift başlı siyah bir kartal ambleminden oluşmaktadır.

Çift başlı kartal hikayesi çok eski dönemlere kadar uzanmaktadır. Kosova'da yapılan kazı çalışmalarında binlerce yıl öncesinden kalma çift başlı kartal figürleri bulunmuştur. Çift başlı kartalın hikayesi 1405-1468 yılları arasında yaşamış ünlü Arnavut halk kahramanı İskender Bey'e dayanmaktadır. Kartalın kanatlarındaki ve kuyruğundaki telek sayısı ülkeyi yönetmiş olduğu yıl sayısına (25 yıl) eşittir. (http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Arnavutluk_Bayra%C4%9F%C4%B1)

Arnavutluk bayrağı bu günkü şeklini 7 nisan 1992 yılında almıştır ve komünizm zamanında konmuş olan sarı kenarlı kırmızı yıldız kaldırılmıştır. Ülke bayrağı ile arması birbirine çok benzemektedir.

Şekil.10 Arnavutluk Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Arnavutluk bayrağına renk ve biçim olarak çok fazla benzemese de Fas ve Karadağ bayraklarını gösterebiliriz. Her üç bayrakta da kırmızı zemin ve ortada amblem bulunmaktadır.

Şekil.11 Renk ve Biçim Olarak Arnavutluk Bayrağına Benzeyen Bayraklar

FAS

KARADAĞ

B) BALKANLAR'DA YUGOSLAVYA'NIN PARÇALANMASIYLA OLUŞAN DEVLETLERİNİN BAYRAKLARI

Bu başlık altında 1990'larda Yugoslavya'nın dağılmasıyla başlayan ve Kosova'nın bağımsızlığı ile sona eren süreçte kurulmuş, Makedonya, Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan, Bosna Hersek, Karadağ ve Kosova bayrakları incelenecektir.

Makedonya

Yugoslavya devleti yıkılmadan önce Panslavizm renkleri olan mavi, kırmızı ve beyaz renklerin kullanılmadığı tek ülke bayrağı Makedonya idi. Bu yıllarda Makedonya kırmızı zemin üzerine, sol üst köşede altın çerçeveli kırmızı yıldızlı bayrağı kullanmıştır. Makedonya bağımsızlığını kazandıktan sonra, bayrağın kırmızı zeminini aynen kalırken, komünizmin sembollerinden birisi olan kırmızı yıldız kaldırıldı ve onun yerine altın ışıklar saçan güneş kullanılmıştır. Bu mitolojik güneş figürü, Büyük İskender'in babası olan Makedonyalı Filip'in mezar taşından alınmıştır. Daha sonra Yunanistan bu figürün kendisine ait olduğunu söyleyerek bu bayrağa karşı çıktı. Bunun üzerine Makedonya 1995 yılında güneş figürünü değiştirmiş ve bayrak bugünkü halini almıştır.

(http://tr.wikipedia.org/wiki/Makedonya_Cumhuriyeti_Bayra%C4%9F%C4%B1)

Şekil.12 Makedonya Bayrakları ve Arması

1944-1992

1992-1995

GÜNÜMÜZ

ARMA

Bugünkü Makedonya bayrağının kırmızı zemini üzerinde, bayrağın köşelerine doğru uzanan 8 tane ışını olan sarı bir güneş bulunmaktadır.

Ülke armasında ise tepede bir kırmızı yıldız, arkada büyük bir güneş, önünde dağ ve akarsu bulunmakta, çerçevede ise yetiştirilen tarımsal ürünler betimlenmektedir.

Şekil.13 Renk ve Biçim Olarak Makedonya Bayrağına Benzeyen Bayraklar

KIRGIZİSTAN

VİETNAM

Makedonya bayrağına renk veya biçim olarak iki ülke bayrağı benzemektedir. Her üçü de kırmızı zemin üzerinde olmakla beraber, üzerindeki figürler farklıdır.

Slovenya

Parçalanmış Yugoslavya devletinden Avrupa birliğine girebilmiş ilk ve tek ülkedir. Slovenya bayrağında Panslavizm renkleri korunmuş, sadece sol üst tarafa bir kalkan şeklinde ülke arması ilave edilmiştir. Bu bayrak 24 Haziran 1991 tarihinde kabul edilmiştir. Bayraktaki kırmızı, mavi ve beyaz renkleri Panslavizm renkleridir. (<http://sozluk.sourtimes.org/show.asp?t=slovenya+bayragi>)

Kimi kaynaklarda Panslavizm renklerinin karşılığı olarak beyaz barış, temizlik ve gelişmişliği, mavi sadakati, kırmızı ise enerji ve gücü temsil ederken (http://en.wikipedia.org/wiki/Flag_of_Russia), bazı kaynaklarda da beyaz tanrıyı, mavi hükümdarı, kırmızı ise halkı temsil etmektedir. (<http://www.bydigi.net/genel-kultur/273729-ulke-bayraklari-ve-anlamlari-2.html>)

Şekil.14 Slovenya Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Ülkenin armasında ise yine aynı renklerin kullanıldığı bir kalkan resmi bulunmaktadır. Armanın üstünde 3 tane altın rengi, V şeklinde sıralanmış 6 köşeli yıldız yer almaktadır. Bu yıldızlar ülkenin ordusunu temsil eder. Dağlar, ülkedeki Alp dağlarını, mavi dalgalı çizgiler ise Slovenya'nın sahillerini ifade eder. (<http://sozluk.sourtimes.org/show.asp?t=slovenya+bayragi>)

Şekil.15 Renk Olarak Slovenya Bayrağına En Çok Benzeyen Bayraklar

SLOVAKYA

RUSYA

Slovenya bayrağına renklerin sıralanışı bakımından en fazla benzeyen bayraklar her ikisi de daha önceleri sosyalizmi ve Panslavizm'i benimsemiş olan Slovakya ve Rusya bayraklarıdır.

Hırvatistan

Hırvatistan bayrağında da Yugoslavya'dan ayrılan Slovenya ve Sırbistan gibi Panslavizm renkleri hakimdir. Fakat renklerin sıralanışı farklıdır. Üstte kırmızı, ortada beyaz ve altta da mavi renk bulunmaktadır. Bayrağın tam ortasında ise ülkenin arması bulunmaktadır. Bayrak bugünkü şekliyle 21 Kasım 1990'da kabul edilmiştir.

Şekil.16 Hırvatistan Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Ülke armasında yine kalkan şekilli bir figür bulunmaktadır. Kalkanın gövdesinde 25 parçaya bölünmüş kırmızı-beyaz kareler mevcuttur ve bu, ülkenin askeri armasıdır. Armanın üst kısmında birbirine bağlı 5 sembol vardır. Bunlar soldan sağa doğru; 1. Beyaz bir ay ve altı köşeli altın yıldız, 2. Mavi ve kırmızı renklerden oluşan bir şerit, 3. Sarı renkli, taç giymiş 3 aslan başı, 4. Kırmızı renkli boynuzlara sahip, yine sarı renkli bir keçi resmi, 5. Siyah renkli bir pars ve üstünde altı köşeli altın yıldız motifidir. (http://tr.wikipedia.org/wiki/H%C4%B1rvatistan_bayra%C4%9F%C4%B1)

Şekil.17 Renk Olarak Hırvatistan Bayrağına En Çok Benzeyen Bayraklar

HOLLANDA

PARAGUAY

LÜKSEMBURG

Renklerin sıralanışı bakımından Hırvatistan bayrağına en çok benzeyen ülke bayrakları, Hollanda, Paraguay ve Lüksemburg bayraklarıdır.

Sırbistan

Dünyada ve Avrupa'da en son bağımsızlığını kazanan iki ülke Sırbistan'dan ayrılmıştır. Bunlar 3 Haziran 2006'da ayrılan Karadağ ile 17 Şubat 2008'de ayrılan Kosova'dır.

Sırbistan bayrağında da zemin Panslavizm renklerinden meydana gelmiştir. Fakat renklerin sıralanışı farklıdır. Üstte beyaz, ortada kırmızı ve altta da mavi renk yer almaktadır. Bayrağın sol tarafında, ortada ülke arması bulunmaktadır.

Şekil.18 Sırbistan Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Sırbistan armasında da Arnavutluk'ta olduğu gibi çift başlı kartal figürü yer almaktadır. Fakat bu kartalın rengi beyazdır. Üstte ise, tepesinde bir haç olan, değerli taşlarla süslenmiş kraliyet tacı bulunmaktadır. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/S%C4%B1rbistan>)

Şekil.19 Renk Olarak Sırbistan Bayrağına Benzeyen Bayraklar

SLOVENYA

SLOVAKYA

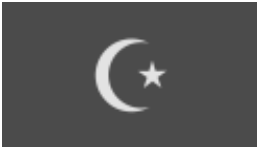
RUSYA

Sırbistan bayrağına renklerin sıralanışı bakımından tam olarak benzeyen bayrak olmamakla beraber renklerin sıralanışı ters çevrildiğinde Slovenya, Slovakya ve Rusya bayrakları benzerdir.

Bosna Hersek

Avrupa'daki iki Müslüman ülkeden birisidir. Yine mavi ve beyaz renkleri klasik Slav renkleridir. Sarı üçgen ise kral Stephen Tvrtko'nun (1376-1391) savaş armasından alınmıştır. Ayrıca 7 tane tam, 2 tane yarım beyaz yıldız, üçgenin hipotenüsüne paralel olarak uzanmaktadır. Ülke arması da tıpkı bayrağı gibi aynı figürleri taşımaktadır. Fakat şekli kalkana benzemektedir. (http://www.onlinetercumanlik.com/bosna_hersek_bayragi.asp)

Şekil.20 Bosna Hersek Bayrakları ve Arması

1878

1992-1998

GÜNÜMÜZ

ARMA

Şekil.21 Şekil Olarak Bosna Hersek Bayrağına Benzeyen Bayraklar

KOSOVA

SOLOMON ADALARI

Şekil olarak Bosna Hersek bayrağına tam olarak benzeyen bayrak yok gibidir. Ama renkleri ve yıldızlar düşünüldüğünde benzer bayrak olarak Kosova ve Solomon Adaları bayraklarını örnek gösterebiliriz.

Karadağ

Avrupa'daki en yeni devletlerden birisidir. 3 Haziran 2006'da Sırbistan'dan ayrılmıştır. Bayrak zemini kırmızıdır. Ortada ise Arnavutluk ve Sırbistan'da olduğu gibi çift başlı kartal amblemi kullanılmıştır. (http://tr.wikipedia.org/wiki/Karada%C4%9F_devlet)

Şekil.22 Karadağ Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Ülke arması da çift başlı kartaldan oluşmuştur. Sırbistan’da olduğu gibi başında bir haç olan, değerli taşlarla süslenmiş kraliyet tacı, pençelerinde Ortodoksluk sembolleri, tam ortada da içinde bir aslan figürü bulunan bir kalkan mevcuttur.

Şekil.23 Renk ve Şekil Olarak Karadağ Bayrağına En Çok Benzeyen Bayraklar

ARNAVUTLUK

FAS

Renk ve şekil olarak Karadağ bayrağına benzeyen ülke bayrakları Arnavutluk ve Fas bayraklarıdır.

Kosova

Dünya ve Avrupa en son bağımsızlığını kazanan ülkedir. 17 şubat 2008’de Sırbistan’dan ayrılmıştır. Bayrak, mavi zemin üzerine sarı renkli bir ülke haritası çizilerek oluşturulmuştur. Üstte ise 6 beyaz yıldız bulunmaktadır. Bu yıldızların her biri Türkler de dahil ülkede yaşayan etnik grupları temsil etmektedir. (http://tr.wikipedia.org/wiki/Kosova_Bayra%C4%9F%C4%B1)

Şekil.24 Kosova Bayrağı ve Arması

GÜNÜMÜZ

ARMA

Ülke arması da Bosna Hersek’te olduğu gibi bayrağın aynısıdır. Şekil olarak en çok benzeyen ülke bayrakları ise yine Bosna Hersek ve Solomon Adaları bayraklarıdır. Ülke haritasını taşıması bakımından düşündüğümüzde ise Kıbrıs ve eski Kamboçya bayraklarını örnek verebiliriz. Bu bayrakların üzerinde de ülke haritaları bulunmaktadır.

Şekil.25 Şekil Olarak Bosna Hersek Bayrağına Benzeyen Bayraklar

BOSNA HERSEK

SOLOMON ADALARI

Sonuç ve Değerlendirme

Balkanlar, uzun yıllar boyunca müşterek ortak kaderi paylaştıkları için, her ne kadar etnik ve dini olarak farklı gruplara ayrılmış olsalar da köklü bir geçmişe sahip olan ulu bir çınarın dalları gibidir. Bu çınarın bazı dalları kurusa da tarih boyunca yeni dallar sürmeye devam etmiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde daha sakin bir dönem geçirmesine rağmen, imparatorluğun parçalanmaya başlamasıyla Balkanlar da dağılmıştır. Daha sonraları kurulan Yugoslavya birçok ülkeyi sosyalizm şemsiyesi altında toplasa da, bu da uzun ömürlü olmamıştır. İşte yaşanan bütün bu süreçler sadece belleklere kazınmamış, aynı zamanda bayraklarda da yerini almıştır.

Ülkelerin yaşadığı olaylar ve tarihi geçmişi, bayraklara ve armalara renk veya sembol olarak yansımıştır. Özellikle Panslavizm renkleri ve Ortodoksluğun amblemleri, bayraklarda en fazla tercih edilen renkler ve figürlerdir. Bunun yanında çift veya tek başlı kartal figürleri de hem bayraklarda hem de armalarda çok fazla kullanılmıştır. Bazı armalarda da motif olarak, gücün sembolü kabul edilen aslan figürüne rastlanmaktadır.

Aslında bayraklar ülkeler hakkında bize bazı ipuçları veren mikroçiplerdir. İlk baktığımızda o ülkeyi tanımasak da kabaca renklerinden ve amblemlerinden, siyasi rejimini, tarihi geçmişini veya dinini anlayabiliriz.

Sonuç olarak Balkan coğrafyasında insanlar yaşadıkça savaşlar devam edecek, yeni yeni ülkeler tarih sahnesine çıkacak, siyasi rejimler değişecektir. Bu da doğrudan ülke bayraklarına yansiyacaktır. Bayraklar sadece amblemlerden ve renklerden ibaret değildir. Aslında bir ülkenin binlerce yıllık tarihi, kültürü, gelenekleri ve geleceği o küçük kumaş parçasına sığdırılmıştır. Ülke bayraklarına bakarken artık bir de bu açıdan değerlendirmeliyiz.

KAYNAKLAR

ATALAY İbrahim (2001), **Resimli ve Haritalı Dünya Coğrafyası**, İnkılap Yayınevi, İstanbul.

Atlas Global, Boyut Yayın Grubu, İstanbul 2006.

Büyük Coğrafya Atlası, **Milliyet-Arkın** Arkın Kitapevi, İstanbul 2003.

DURAN, F. S. [t.y.], **Büyük Atlas**, Kanaat Yayınları, İstanbul.

Dünya Atlası, **Encyclopedia Millenia**, Boyut Yayın Grubu, İstanbul 2004.

Geographica Ansiklopedik Dünya Atlası, Literatür Yayıncılık, İstanbul 2005.

GÜNER İbrahim (2001) “Ülke Adlarının Kaynakları Üzerine Bir Araştırma” Türk Coğrafya Dergisi, Sayı:37, s.23-46 İstanbul.

ÖZEY Ramazan (2010), **Ülkeler Coğrafyası**, Aktif Yayınevi, İstanbul.

ÖZEY Ramazan (2009), **Avrupa Coğrafyası**, Aktif Yayınevi, İstanbul.

ÖZEY Ramazan (2010), **Türkiye ve Komşu Ülkeler Coğrafyası**, Aktif Yayınevi, İstanbul.

http://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%9Cİke_bayraklar%C4%B1_listesi (13.11.2008)

http://tr.wikipedia.org/wiki/Bulgaristan_Bayra%C4%9F%C4%B1 (13.11.2008)

http://www.bbc.co.uk/turkish/news/story/2004/04/040415_romaniaflag.shtml
(13.11.2008)

<http://alexandros.com/grflag.html> (14.11.2008)

- http://tr.wikipedia.org/wiki/Resim:Coat_of_arms_of_Greece.svg (14.11.2008)
- http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Arnavutluk_Bayra%C4%9F%C4%B1 (14.11.2008)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Arnavutluk_bayra%C4%9F%C4%B1 (15.11.2008)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Makedonya_Cumhuriyeti_Bayra%C4%9F%C4%B1
(15.11.2008)
- http://www.onlinetercumanlik.com/makedonya_bayragi.asp (15.11.2008)
- <http://sozluk.sourtimes.org/show.asp?t=slovenya+bayragi> (15.11.2008)
- http://www.onlinetercumanlik.com/slovenya_bayragi.asp (16.11.2008)
- http://en.wikipedia.org/wiki/Flag_of_Russia (16.11.2008)
- <http://www.bydigi.net/genel-kultur/273729-ulke-bayraklari-ve-anlamlari-2.html>
(16.11.2008)
- <http://www.dunyadevletleri.com/hirvatistan.html> (16.11.2008)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/H%C4%B1rvatistan_bayra%C4%9F%C4%B1
(16.11.2008)
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/S%C4%B1rbistan> (16.11.2008)
- http://www.onlinetercumanlik.com/bosna_hersek_bayragi.asp (16.11.2008)
- http://www.dunyadevletleri.com/karadag_bayragi.html (17.11.2008)
- [http://tr.wikipedia.org/wiki/Karada%C4%9F_\(devlet\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Karada%C4%9F_(devlet)) (17.11.2008)
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Kosova_Bayra%C4%9F%C4%B1 (17.11.2008)
- <http://img490.imageshack.us/img490/3299/balkania2006testuf7.png> (17.11.2008)